

บทคัดย่อ

นภารัตน์ นุชคำ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษา

กองทุนหมู่บ้านหัวไทรก หมู่ 7 ตำบลพญาเย็น

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. คณิต ไชยมุขต์, 215 หน้า

ISBN 974-533-084-1

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นรายงานการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหัวไทรก กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านหัวไทรก ตำบลพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างเดือน ธันวาคม 2544 – กรกฎาคม 2545 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน สภาพพื้นฐานของพื้นที่ในหมู่บ้าน การบริหารงานกองทุน สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของราษฎร ปัจจัยที่ช่วยผลักดันให้กองทุนหมู่บ้านประสบผลสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อการพัฒนาชนบท ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของราษฎร ในพื้นที่

การก่อตั้งและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยกำหนดนัดประชุมราษฎรทุกครอบครัวและแจ้งไปยังนายอำเภอเพื่อให้เกษตรประจำตำบลเข้าสังเกตการณ์ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2544 มีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน โดยที่ประชุมเสนอชื่อและให้ที่ประชุมยกมือรับรองพร้อมกับคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน ที่ปรึกษา 6 คน มีสมาชิกกองทุน 124 คน ผู้กู้เงิน 61 คน จำนวนเงินที่อนุมัติให้กู้ทั้งหมด 990,000 บาท ปัจจุบันคงเหลือ 10,000 บาท ผู้กู้ กู้ไปประกอบอาชีพ 2 กลุ่มอาชีพ คือ อาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย

สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของราษฎร หมู่บ้านหัวไทรก ประกอบไปด้วย 4 คุ้ม กระจายราษฎรตามคุ้มต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่รวมกันเป็นชุมชนใหญ่ มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่อุดมสมบูรณ์ ไม่ขาดแคลนน้ำในการเกษตรและน้ำดื่มมาใช้ ราษฎรมีรายได้จากการประกอบอาชีพมากกว่าหนึ่งอย่าง โดยอาชีพหลักของคนส่วนใหญ่ คือ การเลี้ยงโคนม ซึ่งผู้ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพดังกล่าว

สามารถสร้างงาน สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ทำรายได้ที่ดีให้กับประชาชน อาชีพรองที่ทำมากและรายได้ดี คือ อาชีพทำไร่ข้าวโพด และทำสวนน้อยหน่า ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ผู้กู้เงินเพียงพอสำหรับเลี้ยงครอบครัว เงินที่ชาวบ้านกู้ยืมสามารถพัฒนาอาชีพและเพิ่มรายได้ของชาวบ้านดีขึ้น ซึ่งเงิน 1 ล้านบาท เพียงพอสำหรับผู้กู้ยืมในหมู่บ้านและยังคงเหลืออีก 10,000 บาท การบริหารงานเป็นไปตามหลักการบริหารหรือการจัดการที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้งด้านการวางแผน การจัดองค์การ การควบคุมงาน

ปัจจัยที่ผลักดันสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัยทั้งปัจจัยจากภายในและภายนอกชุมชน ดังนี้ ปัจจัยภายในชุมชน ได้แก่ มีผู้นำทางการปกครอง (กำนัน) ที่ได้รับการยอมรับในความสามารถ มีคณะกรรมการบริหารที่เลือกตั้งโดยสมาชิกและมีความสามารถเฉพาะเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ราษฎรมีการประกอบอาชีพมากกว่าหนึ่งอย่างและมีรายได้ค่อนข้างดี มีขีดความสามารถในการทำ ความเข้าใจระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและสภาพแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีหมู่บ้านอยู่รวมกันเป็นชุมชนใหญ่ การคมนาคมสะดวก ไม่มีปัญหาด้านการศึกษาและสุขภาพอนามัย ปัจจัยจากภายนอกชุมชน ได้แก่ การมีแนวนโยบายจากส่วนกลางเป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน การสนับสนุนด้านวิชาการ การติดตามผล และได้รับการสนับสนุนงบประมาณเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่กองทุนหมู่บ้านในการบริหารงาน

สาขาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....